

OP.0003.54.2019

**Pani Aleksandra Sigilewska
Radna Rady Miejskiej
w Augustowie**

Odpowiadając na Pani interpelację złożoną 7 maja 2019 r. dotyczącą poprawy stanu parku uprzejmie informuję i wyjaśniam, iż Park przy Rynku Zygmunta Augusta w Augustowie założony został w 1847 roku. Został on nazwany Ogrodem Saskim i jest zabytkiem wpisanym do ewidencji zabytków o numerze A – 978 z dnia 06.12.1993 roku. W związku z powyższym wszystkie prace budowlane, jak i nieutrzymanie związane m.in. z wycinką drzew lub krzewów oraz przeprowadzenia jakichkolwiek zadań wymagają uzyskania zgody Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Delegatura w Suwałkach.

Urząd Miejski w Augustowie już od wielu lat dba i stara się utrzymać w dobrym stanie park na Rynku Zygmunta Augusta w Augustowie. Przeprowadzane są zabiegi pielęgnacyjne drzew, także tych stanowiących pomniki przyrody, rekultywowane są trawniki, dosiewana i koszona jest trawa, prowadzone są prace porządkowe w zakresie wygrabiania liści, usuwanie śmieci. Dodatkowo konserwowane są elementy małej architektury – ławki, kosze, słupki. Niestety, niekorzystny układ przyrodniczy parku, tj. wysokie drzewa zasłaniające dostęp promieni słonecznych, brak systemu nawodnienia oraz wyjałowiona gleba powodują trudności w utrzymaniu trawników. W związku z w/w problemami przeprowadzone zasilenie gleby nawozami sztucznymi, a w roku 2016 wykonana rekultywacja części trawników zlokalizowanych w parku nie dała zadowalających rezultatów. Na taką sytuację ma wpływ także brak opadów atmosferycznych w lecie oraz brak pokrywy śnieżnej, co w połączeniu z dużymi mrozami powoduje wymarzenie trawników.

Kwatery pod drzewami są przestrzeniami ekstremalnie trudnymi do zagospodarowania ponieważ panują tam bardzo niekorzystne warunki siedliskowe: jest to praktycznie cała przestrzeń życiowa sfery korzeniowej drzewa - dalej, pod chodnikami ziemia jest tak ubita, że nie ma tam ani powietrza ani wody. Dlatego takie kwatery są bardzo gęsto poprzerastane korzeniami - co widać w wielu przypadkach drzew na pierzejach dookoła Parku Zygmunta Augusta. Jest to środowisko skrajnie wyjałowione i suche - woda dociera tu jedynie podczas nawałnych, zacinających deszczy, ale nawet wtedy 95% opadu spływa po ubitej, poprzerastanej korzeniami ziemi i chodnikach do kanalizacji. Wszystkie drzewa znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie parkingów i ulic - udowodniono, że bez zastosowania odpowiednich systemów antykompresyjnych (bardzo kosztownych) korzenie drzew nie są w stanie rozwijać się pod ruchem kołowym - są miażdżone.

W większości przypadków nie ma możliwości podniesienia poziomu ziemi, np. w celu zakrycia korzeni czy wykonania nowych nasadzeń, ponieważ skutkowało by to zasypaniem szyi korzeniowej drzewa i w konsekwencji jego zaduszeniem. Warunki konieczne, jakie muszą spełniać rośliny, aby możliwe było ich przetrwanie w kwaterach pod drzewami to: odporność na suszę (przy płytkim systemie korzeniowym), minimalne wymagania pokarmowe oraz odporność na trudne warunki miejskie, zasolenie, zadeptywanie i szybkość regeneracji uszkodzeń. Dlatego nie jest możliwe zastosowanie tu kwiatów. Możliwe jest ustawianie donic z kwiatami, ale tylko do granicy chodnika, nigdy na samej kwaterze, ponieważ zmniejszyło by to jeszcze bardziej przestrzeń życiową drzew.

Znany jest mi problem kwater pod drzewami, które są mało estetyczne i wymagają zmiany, ale ich podstawową funkcją jest zapewnienie minimum warunków do przeżycia drzew miejskich, a niestety ich żywotność i kondycja pogarsza się z każdym rokiem. Wynika to z rozwoju miast – coraz gorszej jakości powietrza, coraz większej powierzchni utwardzonej, coraz większej suszy i związanemu z tym efektowi miejskiej wyspy ciepła. W przypadku drzew przyulicznych zasadnicze znaczenie ma również gwałtowny wzrost ruchu samochodowego. Stanowi to ogromny, choć dla wielu niewidoczny problem nie tylko Augustowa – borykają się z nim wszystkie miasta. Drzewa żyją coraz krócej, statystyczne drzewo w centrum miasta żyje bez technologii wspierających już maksymalnie tylko 7-15 lat (!) (dane opracowane przez stowarzyszenie Drogi dla Natury Fundacji EkoRozwoju FER). Obecnie opracowuje się wiele systemów mających pomagać drzewom, ale tak naprawdę wszystkie są w fazie testów i trudno przewidzieć ich faktyczną, długofalową skuteczność.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Mirosław Karolczuk

W załączeniu:

1. Przykładowe propozycją rozwiązań zagospodarowania kwater wokół drzew.
2. Rozwiązania które zostały zastosowane w 2016 roku ale nie przetrwały.

ROZWIĄZANIE 1:

- Najważniejszą rolą, jaką pełnią takie kwatery jest zapewnienie minimum warunków do przeżycia drzewa, dlatego racjonalnym rozwiązaniem wydaje się wymiana wierzchniej warstwy gleby ze zdegradowanego urbanoziemu na czarnoziem oraz utrzymywanie kwatery w stanie estetycznym, ładne zagrabienie ziemi i systematyczne pielenie.

Jest to wersja najtańsza i najprostsza, koszt wykonania takiego zagospodarowania to ok. 25 zł + 8% VAT (27zł brutto) za kwaterę.

ROZWIĄZANIE 2:

- Możliwe jest obsadzenie kwater niewymagającymi i szybko rosnącymi roślinami. Dobrze sprawdzi się tawuła japońska, najlepiej w kompaktowej odmianie, np. 'Golden Princess', ale nawet ona wymaga kilku podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych: corocznego, wiosennego cięcia pędów oraz podlewania, szczególnie w pierwszych latach po posadzeniu. Podczas cięć krzewy można formować na przykład w regularne prostopadłościany, tak jak pokazano na wizualizacji. Takie rozwiązanie poza aspektami wizualnymi: zaletą tych krzewów jest ich jasny kolor i wczesny termin rozpoczęcia wegetacji wiosną, przynosi również korzyść drzewom ponieważ zapobiega erozji gleby, parowaniu oraz stanowi barierę psychiczną zapobiegającą deptaniu i rozjeżdżaniu kwater. Niestety, nie jest to rozwiązanie możliwe do zastosowania w przypadku każdej kwatery ze względu na brak miejsca, a podczas sadzenia obowiązuje bezwzględny zakaz niszczenia korzeni drzew.

Koszt nasadzeń 8 szt. (jest to ilość optymalna aby uzyskać zwartą, zieloną bryłę krzewów, zamiast pojedynczych punktów) tawuły japońskiej 'Golden Princess' wraz z ręczną wymianą wierzchniej warstwy ziemi pod krzewy wynosi 160zł + 8%VAT (172,80zł brutto) za kwaterę.

W 2016 roku wykonano następujące pozycje, lecz niekorzystne warunki oraz ingerencja ludzi nie pozwoliły roślinom przetrwać:

